

Jesús - Amuzgo, San Pedro Amuzgos

Juan, tsan na totsiquindëë' nn'an, toninncyaa jon jñ'oon

(Mt 3:1-12; Lc 3:1-9, 15-17; Jn 1:19-28)

1.1 Ndö cotye' juu jñ'oon naya ntyja 'naan' Jesucristo na conduihin jnda Tyo'ts'on.

1.14-15

Ndyuaa Galilea ta' Jesús na toninncyaa jon jñ'oon

(Mt 4:12-17; Lc 4:14-15)

1.14 Ndo' vi na jndë ty'on nanm'ann'ian juu Juan'neen na tyi'han jon vancjo, yajo' jndui' Jesús juu ndyuaa'neen, tja ntcüe' jon ndyuaa Galilea. Ndo' jo' toninncyaa jon jñ'oon naya 'naan' Tyo'ts'on. 1.15 Totso jon: —Juu xjen na ninncyaa nn'an na nquii Tyo'ts'on ntye'ntjon jonhan ntyja 'naan' na cotsam'adhan, jndë tuee' xjenhan'. Ng'e jo' quintcüe' n'onho' jnanho', ndo' cantyja n'onho' juu jñ'oon naya 'naan' jon.”

1.21-27

Ncüii tsans'a na tsixuan jndyetyia

(Lc 4:31-37)

1.21 Ndo' jo' squehan tsjoon Capernaum. Juu xjen na tuee' xuee na cota'jndyee nn'an judíos, taquee' Jesús vats'on 'naan nan'neen. Ta' jon na si'man jon ndëë nn'an na tencüii jo'. 1.22 Majo' jñ'oon na tyincyyaa jon, ndicuee' na ncüaa' n'onhan juuhan' ng'e si'man jon cha'xjen ncüii ts'an na tsixuan na iquen xjen, ng'e joo jñ'oon na si'man jon njonntyichenhan', tachi cha'xjen joo jñ'oon na concyya nque nn'an na conan'man nchu vaa itsiquindyia jñ'oon na tqen nquii Moisés. 1.23 Ndo' quii' nt'an nn'an na tencüii juu vats'on'neen, jo' m'aan ncüii ts'an na tsixuan juu jndyetyia. Juu jndyetyia'neen, s'aahan' na jndei sixuaa tsan'neen. 1.24 Itso juu: —'U' Jesús na jnan' tsjoon Nazaret, ¿Nin ts'ian na matyiii' 'u' yo ntyja nján? ¿Aa jndyo' na ntsiquitsu' já? Ja mavaa' ya ts'on nin condui 'u'. Ja ntyji na condui 'u' ñuan nquii' na jnan' na m'aan nquii Tyo'ts'on. 1.25 Majo' juu Jesús, sityia' jon juu jndyetyia'neen. Itso jon nnon juu: —Machen 'ndyo', quindui' tyquii' ts'on tsanvahn. 1.26 Ndo' juu xjen na jndui' juu jndyetyia'neen, s'aahan' na tue'quiso tsan'neen ndo' jndei sixuaa juu. 1.27 Ndo' joo nan'neen na jnty'iahan na tui na nnda', vacue m'aan' n'onhan. Ndo' jo' tota'xee'han ndëë ntyjehan, jnduehan: —Joo jñ'oon na incyyaa tsanva', ¿Nin tsiquindyihan'? Ee joo jñ'oon'neen tyi'cüajonhan' yo jñ'oon na condyëë na conan'man nn'an ndëë. Ee juu jon ata iquen jon xjen joo yotyiahin' ndo' cota'nguee'han' jñ'oon na ico'xen jon.

1.32-34

Jndye nn'an v'i sin'man Jesús

(Mt 8:16-17; Lc 4:40-41)

1.32 Ndo' vi na jndë tua ndo'cüjjoon', nque nn'an na m'an juu tsjoon'neen jndyochohan tsoñ'en ntyjehan nn'an na v'i. Mantyi yo nn'an na m'aan jndyetyia quityquii' n'on na quitsin'man Jesús joohan. 1.33 Ndo' nn'an juu tsjoon'neen, tsoñ'engan tencüiihan 'ndyo juu v'aa'neen. 1.34 Ndo' jndye nn'an na jndye nnon ntycu na cotjonhan, sin'man Jesús joohan. Ndo' mantyi nn'an na nan'xuan jndyetyia na ñ'engan jo', tji' jon jndyetyia'neen quii' n'onhan, min ty'ncyaa jon na nan'nein jndyetyia'neen ng'e mangio jnda'han nin condui jon.

2.1-12

Sin'man Jesús ncüii ts'an na ntjein ng'ee

(Mt.9:1-8; Lc 5:17-26)

2.1 Jndëcyä vendye xuee, ndo' tyjee' ntcüe' Jesús tsjoon Capernaum'neen. Ndo' tic'uaa jñ'oon na jndë m'aan nnda' jon v'aa na mancüixjen tocüjee' jon. 2.2 Ndo' jndye jndyi nn'an na tencüii jo'. Ndo' juu v'aa'neen too'chenhan' m'an nn'an, min tandicüinon mañoon ntyjehan quityquii'han'. Ndo' tyincyaa Jesús jñ'oon' Tyo'ts'on ndëe nan'neen. 2.3 Ndo' juu xjen'neen squenon ninnque ca' nn'an, y'onhan ncüii tsanvii' na ntjein ng'ee. 2.4 Ndo' tsojnaa' na jndye jndyi nn'an na m'anhan', jo' na ndiquindëe na ntsquehan yo juu tsan'neen najjon m'aan Jesús. Ng'e na nnda', tyevahan cjoo' v'aa'neen, jnan'cjohan tsue' xquenhan', ndo' jo' jnan'cüenonhan juu tsanvii'neen najjon na m'aan Jesús na ninvaa vaa juu cjoo' tsue'hin. 2.5 Ndo' nquii Jesús, vi na jndë jndyiaa' jon na vantyja n'on nan'neen jon, itso jon nnon juu tsanvii'neen: —'U' jnda, ja matsit'man ts'on 'u' tsoñ'en jnan tsixuan'. 2.6 Ndo' jo' m'an vendye nn'an na conan'man nchu vaa itsiquindyi jñ'oon na tquen nquii Moisés. Xjen na jndye nan'neen juu jñ'oon'neen na tso Jesús, jnan'tiuhan quii' n'onhan: 2.7 “¿Ndu na ndö' vaa jñ'oon na itsinin tsanvahin? Jñ'oon na itsinin juu, itscüe'janaan'han' Tyo'ts'on na iju'cjehan'hin. Ee ta'nan ts'an nndëe ntsit'man ts'on jnan na nan'xuan nn'an, xia'ntyi nquii Tyo'ts'on condëe its'aa jonhan'.” Ndö' vaa jñ'oon na jndue nan'neen. 2.8 Ndo' nquii Jesús, taa' ts'on jon na nnda' vaa na conan'tiuhan nacjoo' jon. Jo' taxee' jon ndëehan: — ¿Ndu na ndö' vaa na cotji'ho' cüenta? 2.9 ¿Nin ts'an nchjito na aa ng'e ntyja 'naan' jñ'oon na matsjö, jo' condui ja na ntsit'man ts'on ts'an na tsixuan jnan? Majo' xe na aa ntsjö nnon tsanvahin na quinanquintya juu, ndo' quitsintcüii juu tsuee' juu, cja juu vaa' juu, yajo' ntsi'manhan' ndëeho' na majo' condui ja. 2.10 Majo' cha' quitsi'man nquiihan' ndëeho' na condui ja tsans'a na i'ua Tyo'ts'on ts'ian nnön na coxën tsoñ'en nn'an, na mayuu' tsixuan na ntsit'man ts'on nn'an jnan na nan'xuanhan, yajo' tso jon nnon tsanvii'neen: 2.11 —'U' ntyjë matsjö nnon', quinanquintya', quitsintcüii' tsue', ndë cja' va'. 2.12 Ndo' jnanquintya tsan'neen, sue juu tsuee' juu, jndui' juu quii' nt'an nan'neen. Ndo' joohan, vacue tom'aan' n'onhan na tui na nnda', ndo' mantyi tyincyaaahan' na neinhan. Ta'han tonan'tmaan'han Tyo'ts'on. Jnduehan: —Nquii Tyo'ts'on, vaa t'man conduihin. Min'jon tacyjnty'ia na ndui ncüii nnon 'nan cha'xjen juu 'nan na tui naneinhin.

4.35-41

Sichen Jesús jndye yo na iju ndaandue

(Mt 8:23-27; Lc 8:22-25)

4.35 Majuuntyi xee'neen na jndë macontsjë chjo min, itso jon ndëe nn'an na tqueen' jon na quitsay'onhan jñ'oon yohin: —Cja, nc'ö, ngüe'jndya ndaandue. 4.36 Yajo' jnty'ehan nn'an, jndui'han. Ndo' tyey'onhan Jesús yo majuuntyi v'aandaa na tijnt'ue jon xjen na tyincyaa jon jñ'oon ndëe nan'neen. Ndo' mantyi vendyechen nn'an na tom'an na tondyehan jñ'oon na toninncyaa jon, tentyjahan naxen' jon yo mañoon nt'aandaa. 4.37 Ndo' tyioo vi jndye jndyo tque nnon juu ndaandue'neen, ata totyionhan' ndaa quityquii' juu v'aandaa'neen, mavaa xjen na ngitoo'han' yo ndaa. 4.38 Ndo' Jesús xi' tentycüii ts'aan juu v'aandaa'neen, jo' itso jon, ndyii' ndiaa quitya' jon. Ndo' jo' jnan'ntcüihanhin, jnduehan: — Nnda' ta, 'u' na matsi'man' ndë, ¿Aa min'chjo ta'nan its'aahan' 'u' na mavaa xjen na ncüijë na ngava ndaa nquén? 4.39 Ndo' jnanquintya Jesús, sityia' jon juu jndye'neen, tso jon nnonhan': —Cüichen na jndei m'an' nnon ndaandue. Ndo' nnon nquii ndaandue'neen tso jon: —Cacüentyje'. Yajo' tëvichen jndye nnonhan'. Ndo' mantjo taquiñjonchenhan'. 4.40 Jo' tso Jesús ndëe nan'neen: —¿Ndu na coquityueho'? ¿Aa tyi'canyja n'onho' na ntejndei Tyo'ts'onho'? 4.41 Ndo' tyue jndyihan s'aahan'. Ndo' jnduehan ndëe ntyjehan: —¿Nin condui tsanvahin? Cüa tanin tquen jon xjen juu jndye ndo' yo juu ndaandue, ndo' ta'nguee'han' jñ'oon na tso jon.

5.22-24

5.22 Ndo' jo', ncüii ts'an na jndyu Jairo, tyjee' juu na m'aan jon. Juu tsan'neen conduihin ts'an Israel na conintquehin vats'on cüenta nn'an judíos tsjoon' juu. Xjen na jndyiaa' juu Jesús, tēconxtye juu na s'aa juu na njonhin. 5.23 Tcan juu na quitejndei jonhin, tso juu: —Mioon jndyi vii' juu yuscu chjo jnda, jndē manin'cue' juu. Quitsa' chjo vi naya'neen na chi ngaquityio' nt'ö' nacjoo' juu cha' n'man juu na ty'ingue' juu. 5.24 Ndo' tja Jesús yo tsan'neen. Mantyi jndye nn'an tentyja na nquen'han, manin' conchjehan jon na co'ohan.

5.35-42

5.35 Ndo' viochen xjen na sinin Jesús nnon tsanscu'neen, jo' sque ro nn'an na jnan vaa' nquii tsan'neen na conintquehin ntyja 'naan' juu vats'on'neen, juu tye yuscu chjo yuvii'. Ndo' jnduehan nnon jon: — Jndē tue' juu yuscu chjo jnda'. Jo' juu tsan na itsi'man jñ'oon' Tyo'ts'on ndēē nn'an, tavintsinchju'nty'i'hin. 5.36 Ndo' nquii Jesús, jndyii jon na jndue nan'neen na nnda', majo' itso jon nnon juu tsan'neen na conintquehin vats'on: —Tyi'nty'ue', 'u' xia'nty cantyja tson' Tyo'ts'on. 5.37 Ndo' juu Pedro, Jacobo yo nin'Juan tyje juu Jacobo'neen, ty'ehan yo Jesús vaa' nquii Jairo'neen. Min ty'ncyaa Jesús na ncja ncüiichen ts'an yohin. 5.38 Ndo' xjen na squehan vaa' Jairo'neen, jndyii jon na c'uaa jndyi jndyue nn'an na cotyueehan, ndo' conan'xuaahan na tue' yuscu chjo'neen. 5.39 Majo' vi jndē na taquee' jon quityquii' v'aa, min na ntyjii jon na jndē tue' juu yuscu chjo'neen, tso jon ndēē nn'an na m'an jo': — ¿Ndu na c'uaa jndyi jndyueho' na cotyueeho'? Ee juu nian chjöhö', chito aa tue' juu, ve' itso juu. 5.40 Majo' nn'an na sque ya juu v'aa'neen, ve' toncohan Jesús ng'e ngio yahan na jndē tue' juu. Jo' tji' jon nan'neen ch'en, ndo' ndē jo' tēy'oon jon nquii tye juu ts'oo chjo'neen yo ndyee juu. Teque'han juu cüarto najon na vaquityen juu. 5.41 Ndo' t'uui jon vi ntyjaa' nt'ö' ts'oo chjo'neen, tso jon yo jñon'ndaa 'naan' jon: —Talita, cumi. Juu jñ'oonva'hin itsiquindyihan': "Yuscu chjo, matsjö nnon', quinanquityja'." 5.42 Ndo' juu xjen na tso Jesús jñ'oonva', jnanquityja yuscu chjo'neen, ndo' tye' na vaca nnda' juu, ng'e jndē jndē ncho've chuu' juu. Ndo' na tui na nnda', joo nn'an na m'an jo', tēvee' jndyi ngiohan.

7.18-23

7.18 Ndo' t'a jon, tso jon ndēehan: —¿Aa mantyi itsijonhan' 'o' cha'na joo nan'neen? ¿Aa ty'cüaa' n'onho' juu jñ'oon'neen? Tachi 'nan na icüa' ts'an na iquenhan'hin na tyi'ji'uahin na tonnon Tyo'ts'on, 7.19 Ng'e chito quityquii' nūaan' juu co'ohan', quityquii' tsiaa' juu covahan', ndo' ndē jo' vja juu 'ndyo jndē. Ndo' yo juu jñ'oonvahn tsi'man Jesús na tajnan tsixuan ts'an na ve' ncüii nnon 'nan icüa' juu. 7.20 Ndo' tsontyichen jon: —Joo jñ'oon na itsitü ts'an quii' ts'on juu, joohan' cont'a na tyi'ji'uahin na tonnon Tyo'ts'on. 7.21 Ee quii' ts'on ts'an conan natyia na itsitü juu, cha'na ve' nin'c'oon ya juu yo ncüiichen tsanscu, oo na nin'c'oon juu yo tsanscuntjaa', ndo' aa na ntscuee' juu ts'an, 7.22 Ndo' aa na ich'uee juu 'naan' ts'an, ndo' aa nin'cy'oon juu 'naan' ncüiichen ts'an na nndi'naan' juuhan', ndo' na its'aa vi' juu nn'an, ndo' na itsivi'nn'an juu ntyje juu, ndo' joo jñ'oon na ico'xenhan', min tyi'quits'aa juu na njonhan', ndo' na itsitēē' ts'on juu ntyje juu, ndo' tyia jñ'oon itsinin juu nacjoo' ncüiichen ts'an, ndo' na itsitü nquii juu na t'manchen conduihin, ndo' na ve' tsitsan'to juu xquen juu yo 'nan na its'aa juu. 7.23 Tson'en natyiamin', quii' ts'on ts'an conanhan', ndo' ntyja 'naan' joohan' na coninjnda' na vaa jnaan' juu na tonnon Tyo'ts'on.

9.2-8

9.2 Taca yon xuee na jndë tso Jesús na nnda', ndo' tÿ'oon jon Pedro, Jacobo yo nin'Juan. Tyevahan ncüii tyo' ndye naijon na ninnquehan. Xjen'neen jnty'iahan na siñoonhan'hin. 9.3 Ndo' juu ndiaa' jon, manin' condui ndui'han', ndo' quichi'tyenhan' cha'vijon tein. Min'ncüii ts'an tsonnangue je'quindëë ntsiquichi' ndiaa cha'xjen quichi' ndiaa' jon juu xjen'neen. 9.4 Ndo' jo' joo ndye nan'neen jnty'iahan na tyjee' nquii Elías yo nin'Moisés, na jnanhan quiñoon'ndue, na jnan'nein nan'neen yo nquii Jesús. 9.5 Ndo' jo' tso Pedro nnon Jesús: —Nnda' ta, 'u' na matsi'man' jñ'oon' Tyo'ts'on ndë, vaa ya jndyi vaa na m'án ntjoohin. Nnan'yá ndye xque' ncüian', ncüiihan' cüenta', cüiiichenhan' cüentaa' nquii Moisés, ndo' ncüiiichenhan' nin'cüentaa' juu Elías. 9.6 Ndö' vaa jñ'oon na tso jon ng'e ndicüaa' ts'on jon nin jñ'oon ngitso jon ee mioon jndyi tyuehan. 9.7 Ndo' juu xjen'neen tyioo ncüii chincyu nacjohan, ndo' quityquii'han', jo' tic'uaa jndyee' nquii Tyo'ts'on, tso jon: —Juu tsanvahan conduihin jnda na vi'nchji jndyihin. Quitquenho' cüenta jñ'oon na ngitso jon. 9.8 Ndo' xjen na jnty'ia nan'neen xi'jndio, min'ncüii ts'an tavi c'oon, ninnquiiintyi Jesús na vi m'aan.

12.28-31

Jñ'oon na njonntyichen na ico'xenhan'

(Mt 22:34-40)

12.28 Xjen na sinin Jesús ndëë nn'an saduceos'neen, tyjee' cüii ts'an na itsi'man nchu vaa itsiquindyi juu jñ'oon na tqen Moisés. Jo' jndyii juu jñ'oon'neen na sintcüe' Jesús ndëë nan'neen. Ndo' taa' ts'on tsan'neen na juu jñ'oon na sintcüe' Jesús, jndyoyuhan'. Jo' taxee' juu nnon jon: —Quii' nt'an tsoñ'en jñ'oon na tqen Tyo'ts'on na ico'xenhan', ¿Nin nquii jñ'oon na njonntyichen tsixuanhan'? 12.29 T'a Jesús, itso jon nnon tsan'neen: —Nquii jñ'oon na njonntyichen tsixuanhan', ndö vaa na ico'xenhan': “O' nn'an Israel, quindyeho', xia'ntyi nquii ta Tyo'ts'on na conan't'maan' jaa, taquintya nquii jon na conduihin Tyo'ts'on, ta'nan ncüiiichen. 12.30 Jo' cüive'nchji' jon yo na xoncüee' tson'. Tsoñ'en na ndëë ntsa', quitsa'han' ng'e na ve'nchji' jon, mantyi tsoñ'en 'nan na matsitiu', quitsitiu' ya'han' ng'e na venchji' jon. Quityentjon' nnon jon yo na ninvaañ'en najndu' ng'e na venchji' jon. Jñ'oonvahan tsixuanhan' na njonntyichen na ico'xenhan'.” 12.31 Ndo' juu jñ'oon na vja ve na ico'xenhan', itsijonhan' juuhan' cha'na juu jñ'oon na vejndyee: “Cüivenchji' tsoñ'en nn'an cha'xjen na venchjii nquii 'u'.” Ta'nan ncüiiichen jñ'oon na njonntyichen conduihan' yo jñ'oonmin'.

14.10-11

Jndëë Judas Jesús ndëë ntyee

(Mt 26:14-16; Lc 22:3-6)

14.10 Jndë na tui na nnda', ndo' cüii nque nn'an na ncho've na totsay'onhan yo jñ'oon na toninncyaa Jesús, tsan na jndyu Judas Iscariote, tja juu na m'an nque ntyee na conintque ndëë nn'an judíos. Tatsijnda' juu jñ'oon yo joohan na ninncyaa juu cüenta Jesús ndueehan. 14.11 Ndo' joo nan'neen, tyioo na nein jndyihan na jndyehan na nnda' siti juu. Jnduehan na nnincyahan s'on na ngüantjon juu. Jo' ta' juu na tont'ue juu nchu ya nts'aa juu na nnincyaa juu cüenta Jesús ndueehan.

14.44-46

14.44 Ndo' juu Judas'neen, tsan na tyincyaa cüenta Jesús nduee nan'neen, jndë si'man juu ndëehan nchu vaa 'nan nts'aa juu. Itso juu: “Nquii juu tsan na cojnty'iaho' na ma'ua ja ntsmaan' na mancyaa

ts'onhin, majon jo', quit'uetyenho'hin ndo' quint'aho' cüenta xjen na ntsay'onho' jon." 14.45 Ndo' ya na tyjee'non juu na m'aan Jesús, jndyoyu nnon jon na tuee' juu. Tso juu nnon jon: —¿Aa m'an' ta? Ndë jo' tyincyaa juu ts'on Jesús na t'u juu ntsmaan' jon. 14.46 Yajo' joo nan'neen na tëchu juu, t'uehan Jesús, tyey'onhan jon na quit'uiivi'han'hin.

15.6-15

Tijnda' tyen na cue' Jesús

(Mt 27:15-31; Lc 23:13-25; Jn 18:38-19:16)

15.6 Ndo' chu ro chu ro, xjen na covée' juu ngeue pascua, ncüüi ts'an judío na m'aan juu navi' nt'ö Pilato na ngitan nn'an ntyje judíos juu na quistsiquindyaa jonhin ndueehan, tots'aa jon na nnda'. 15.7 Ndo' juu xjen'neen, jndye nn'an m'an vancjo jnaan' na jnan'vehan nacjo nanm'ann'ian ndo' na jnan'cüjehan nn'an. Ncüüi joohan na m'aan navi', tsan na jndyu Barrabás. 15.8 Ncüüi tmaan' nn'an judíos'neen, jnan'ndyoo'han na m'aan Pilato. Ta'han na tanhan na quistsiquindyaa jon ncüüi ts'an na m'aan navi' ndueehan cha'xjen na mancüüixjen its'aa jon. 15.9 Ndo' jo' taxee' jon ndëë nan'neen: —'O' nn'an judíos, juu ts'an na conduihin na co'xen jon 'o', ¿Aa nt'ue n'onho' na ndueeho' nninncyahin? 15.10 Ndö' jñ'oon itso Pilato ng'e jndë ivaa' ts'on jon na nque ntyee na conintque, tyincyahan Jesús nt'ö jon ng'e na jndohanhin. 15.11 Majo' nque ntyee na conintque'neen, jnan'jmiin'han joo nan'neen na quitanhan nnon Pilato na quistsiquindyaa jon juu Barrabás'neen, chito nquii Jesús. 15.12 Ng'e jo' taxee' nnda' Pilato ndëë nn'an judíos'neen: —Ndo' na nnda', 'o' nn'an judíos, ¿Nin 'nan nt'ue n'onho' na quits'a yo juu ts'an na condueho' na conduihin na co'xen jon 'o'? 15.13 Jnan'xuaahan, jnduehan: —Cüa, quit'ion'hin tsonjn'aa. 15.14 T'a Pilato jndyuehan, tso jon: —¿Ndu? ¿Nin jnaan' juu vaa na ngioho'? Majo' jnan'xuaa nnda'han, jnduehan: —Cüa, maninjon ro quit'ion'hin tsonjn'aa. 15.15 Ndo' ng'e juu Pilato nt'ue ts'on jon na quitji' nan'neen cüenta na ya ts'anhin yohan, yajo' t'ua jon ts'ian na quindyaa juu Barrabás'neen cha'xjen na nt'ue n'onhan. Ndë jo' t'ua jon

15.33-39

Tyincyaa Jesús na tue' jon

(Mt 27:45-56; Lc 23:44-49; Jn 19:28-30)

15.33 Ndo' vi na jndë tuee' yajmin', s'aahan' na tijaan tsonnangue ata xjen na ndye na matman. 15.34 Ndo' majuu xjen'neen, jndei sixuaa Jesús yo jñon'ndaa 'naan' jon, tso jon: —Eloí, Eloí, ¿Lama sabactani? Juu jñ'oon'neen itsiquindyihan': Tye' Tyo'ts'on, ¿Ndu na ma'ndyi' ja? 15.35 Ndo' vendye nn'an na m'an jo', jndyehan na nnda' vaa na tso jon. Jnduehan: —¿Aa jndyeho' na itsixuaa jon Elías, tsan na toninncyaa jñ'oon' Tyo'ts'on ndyu na toxen'chen? 15.36 Ndo' ncüüi ts'an na m'an jo', jnannon juu, tacy'oon juu ncüüi 'nan na nchja', nchje juuhan' quii' vinon të, jndë jo' tyio juuhan' nnon ncüüi ts'oon cha' ya ngeue'han' ndyo Jesús na ngitei jonhan'. Tso tsan'neen: —Quindyeho', njnty'ia aa nndyo nquii Elías na ndyoquitsquioo jon juu na ñoon juu tsonjn'aanvahan. 15.37 Vi jndë jo', jndei sixuaa Jesús, tue' jon. 15.38 Ndo' juu ndiaa na ntyjat'io quii' vats'on t'man'neen na itscu'han' najjon na ji'uantyichen tsixuanhan', jndyii' tcohan' ata xjen nnonnyuaachen. 15.39 Ndo' juu capitán na minntyjee' na tonnon Jesús, ya na jndyii juu na sixuaa jon, ndo' na tue' jon, yajo' tso juu: —Tsanvahan mayuu' conduihin jnda Tyo'ts'on.

15.42-46

Ty'iuhan Jesús

(Mt 27:57-61; Lc 23:50-56; Jn 19:38-42)

15.42 Juu xjen'neen majndë contsjë chjo min, ndo' juu xuee'neen, jo' xuee na nque nn'an judíos conan'jnda'han 'nan na ninjnt'uehan juu xuee na cota'jndyeehan. 15.43 Mantyi jo' vijon m'aan ncüii ts'an tsjoon Arimatea, juu tsan'neen jndyu jon José. T'man conduihin quii' nt'an nanm'ann'ian cüenta nn'an judíos. Mantyi juu jon minndoo' jon na nquee' xjen na ndityincyoo' juu na itye'ntjon Tyo'ts'on. Yajo' sisaa' ts'on tsan'neen, taquee' jon na m'aan Pilato. Tëcan juu si'ts'o 'naan' Jesús nnon tsan'neen. 15.44 Ndo' nquii Pilato, sitsan' chjohan'hin xjen na jndyii jon na nnda'. Tom'aan' jndyi ts'on jon ¿Aa yuu' jo' na jndë tue' Jesús? Ndo' na nnda', tqueen' jon nquii capitán'neen na ngüaxee' jon nnon juu, ¿Aa mayuu' na jndë tue' Jesús? 15.45 Ndo' vi na jndë tso juu capitán'neen na mayuu'han', yajo' tyincyaa Pilato jñ'oon na juu José'neen, ya ngay'oon jon juu si'ts'o 'naan' Jesús. 15.46 Ndo' tja José, têtsijnda juu ncüii sávana ya na jndëhan' yo tsan lino, ndë isquioo juu si'ts'o 'naan' Jesús tsonjn'aan, iscietyjo juu sávana'neen jon. Ndë jo' ty'iu juuhin ncüii tsë'tsjö' na jnan'ya nn'an ncüii ngiaa' tyo' cha'xjen coty'iu nn'an judíos nt'oo. Ndë jo' iscu' juu 'ndyo tsë'tsjö'neen yo ncüii tsjö' t'man.

16.1-7

Jndë vando' xco Jesús

(Mt 28:1-10; Lc 24:1-12; Jn 20:1-10)

16.1 Ndo' vi na jndë tua ndo'cüjioon', juu xuee na cota'jndyee nn'an judíos, juu María'neen na jnan tsjoon Magadán yo Salomé, yo nin'María ndyee Jacobo, sanan'jndahan nchen' quichi na ntyeehinhan' juu si'ts'o 'naan' Jesús. 16.2 Ndo' ya tonco vitsjoon nuinco', ty'ehan juu tsi'ts'ua'neen, vi na jndë jndui' ndo'cüjioon'. 16.3 Ndo' nato na ñjonhan, jnan'nein nquehan ndëë ntyjehan, jnduehan: —¿Nin ts'an na ntejdei jaa na ngeaan' juu tsjö' na të' 'ndyo tsi'ts'ua? 16.4 Majo' xjen na squehan jo', jnty'iahan juu tsjö' t'man'neen na jndë tquenaan'han'. 16.5 Ndo' vi na jndë tyeque'han quityquii' juu tsi'ts'ua'neen, jnty'iahan tontyja ya vaquityen cüii tsans'andyua. Cüe juu ncüii ndiaa quichi', ndiaa tco, ndo' jo' tyue jndyihan na jnty'iahan jon. 16.6 Majo' itso tsan'neen ndëëhan: —Tyi'ndyueho', nchji na cojnt'ueho' nquii Jesús na jnan Nazaret, nquii jon na t'ion nn'anhin tsonjn'aan. Majo' jndë vando' xco jon, mang'e jo' tac'oonhin ntjoo. Quijnty'iaho' ndö' najjon na tqen nn'an si'ts'o 'naan' jon. 16.7 Ndo' naneihin c'oho' na m'aan juu Pedro yo nque nn'an na totsay'onhan yo jñ'oon na toninncyaa Jesús, ndo' quindueho' ndëëhan na vja jndyee jon Galilea, ndo' jo' njnty'iahan jon cha'xjen juu jñ'oon na jndë siquindy'i jonhan.

16.15-16

16.15 Ndo' tso jon ndëëhan: —C'oho' ninvaa tsonnangue, ncyaho' juu jñ'oon naya ntyja njan ndëë tsoñ'en nn'an. 16.16 Juu ts'an na vantyja ts'on juuhan' ndo' na ndëë' juu, ntsin'man Tyo'ts'on ñuaan' tsan'neen. Majo' juu ts'an na tyi'cantlya ts'on juu jñ'oon'neen, juu xjen na ntco'xen Tyo'ts'on jnan nn'an, mantjotyen jnaan' tsan'neen.

16.19-20

Tava Jesús quiñoon'ndue

(Lc 24:50-53)

16.19 Vi na jndë ntycüii na sinin Jesús joo jñ'oonmin' ndëë nn'an na totsay'onhan yo juu jñ'oon na toninncyaa jon, tava ntcüie' jon quiñoon'ndue, tēcüetyen jon ngiaa' Tyo'ts'on tontyjaya. 16.20 Ndo' jndui' nan'neen, ndo'vanjan toninncyahan juu jñ'oon naya'neen. Ndo' mantyi nquii ta Jesús totejdei jon joohan quii' ts'ian 'naan' jon na tont'ahan. Tyincyaa jon na nan'xuanhan juu najnde'i na condui

nquii jon cha' ndëë nt'ahan ts'ian t'man na tyi'je'quinduihan' yo najndei na tsixuan nquii ts'an, mang'e jo' jndyechen nn'an taa' n'onhan na juu jñ'oon na toninncyā nan'ñeen, mayuu'han'. Mantyjantyi ndö' ro.